

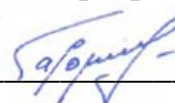
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського

ЗАТВЕРДЖЕНО

На засіданні кафедри туризму та
країнознавства

Протокол № 1 від 30.08.2022 р.

Завідувач кафедри

 _____ Г.О. Горіна

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ТУРИСТИЧНЕ КРАЄЗНАВСТВО»

Ступінь: бакалавр

Кількість кредитів ECTS 5

Розробники:

Лакомова О.Й., к.г.н., доцент,
доцент кафедри туризму та
країнознавства,

Снігур К.В.

старший викладач кафедри
туризму та країнознавства

2022-2023 навчальний рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни
Обов'язкова / вибіркова дисципліна	обов'язкова дисципліна (спеціальність «Туризм»)
Семестр (<i>осінній / весняний</i>)	осінній
Кількість кредитів	5
Загальна кількість годин	150
Кількість змістових модулів	2
Лекції, годин	28
Практичні / семінарські, годин	28
Лабораторні, годин	-
Самостійна робота, годин	94
Тижневих годин для денної форми навчання:	
аудиторних	2
самостійної роботи студента	6,7
Вид контролю	екзамен

2. Програма навчальної дисципліни

Ціль – вивчення дисципліни полягає у формуванні у здобувачів ВО сучасного наукового світогляду та системи спеціальних знань у сфері національного туризму.

Завдання: дисципліни полягає у формуванні у здобувачів ВО знань про теоретичні засади та історичні умов розвитку краєзнавства в Україні; формуванні уявлень про специфіку розвитку туризму в різних туристичних регіонах України, їх ресурсний потенціал, туристичну спеціалізацію та тенденції туристичної діяльності; набутті навичок складання комплексних туристичних характеристик регіонів та дестинацій, розробки туристичних маршрутів, відповідно до туристичного попиту; дослідженні причинно-наслідкових зв'язків зародження та розвитку форм і видів туризму на Дніпропетровщині; аналіз функціональної, галузевої та територіальної структури туризму в Україні, Дніпропетровщині та Криворіжжі.

Предмет: форми і види національного туризму, специфіка та тенденції розвитку туризму та рекреації на Дніпропетровщині та Криворіжжі.

Зміст дисципліни розкривається в темах:

Тема 1. Історія становлення і розвитку краєзнавства в Україні.

Тема 2. Теоретико-методологічні засади туристичного краєзнавства. Організаційні форми краєзнавчої діяльності.

Тема 3. Туристична картографія як основний методологічний засіб туристичного краєзнавства.

Тема 4. Природні краєзнавчо-туристичні ресурси України.

Тема 5. Фортеці, замки і монастирі як краєзнавчо-туристичні об'єкти.

Тема 6. Музеї як об'єкти краєзнавчо-туристичної діяльності.

Тема 7. Курортні ресурси України.

Тема 8. Організація використання печер для цілей туризму.

Тема 9. Напрями вивчення природи та суспільно-історичних особливостей краю.

Тема 10. Комплексна характеристика Дніпропетровської області

Тема 11. Природні туристичні та курортні ресурси краю

Тема 12. Історико-культурні ресурси краю

Тема 13. Етнографічна палітра області як туристичний

Тема 14. Криворіжжя: пріоритети туристичної діяльності.

Опанування дисципліни дозволяє забезпечити:

1) формування:

– загальних програмних компетентностей:

здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя;

здатність до критичного мислення, аналізу і синтезу;

прагнення до збереження навколишнього середовища;

здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;

навички використання інформаційних та комунікаційних технологій;

вміння виявляти, ставити і вирішувати проблеми.

здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

навички міжособистісної взаємодії.

здатність планувати та управляти часом.

здатність працювати в команді та автономно.

здатність ставитися із повагою до національних та культурних традицій населення інших країн. Демонструвати прихильність та етичність до несхожості та інших культур через особисті лідерські якості та менеджерський стиль.

– фахових програмних компетентностей:

знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності;

здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;

здатність аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал територій;

здатність аналізувати діяльність суб'єктів індустрії туризму на всіх рівнях управління;

розуміння сучасних тенденцій і регіональних пріоритетів розвитку туризму в цілому та окремих його форм і видів;

розуміння процесів організації туристичних подорожей і комплексного туристичного обслуговування (готельного, ресторанного, транспортного, екскурсійного, рекреаційного);

здатність розробляти, просувати, реалізовувати та організовувати споживання туристичного продукту;

розуміння принципів, процесів і технологій організації роботи суб'єкта туристичної індустрії та її підсистем;

здатність здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати туристичний інформаційний матеріал;

здатність використовувати в роботі туристичних підприємств інформаційні технології та офісну техніку;

здатність визначати індивідуальні туристичні потреби, використовувати сучасні технології обслуговування туристів та вести претензійну роботу;

здатність діяти у правовому полі, керуватися нормами законодавства;

здатність працювати з документацією та здійснювати розрахункові операції суб'єктом туристичного бізнесу.

2) досягнення програмних результатів навчання:

знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення туристичного законодавства, національних і міжнародних стандартів з обслуговування туристів;

знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук;

знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ;

пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору;

аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території;

застосовувати у практичній діяльності принципи і методи організації та технології обслуговування туристів;

ідентифікувати туристичну документацію та вміти правильно нею користуватися;

застосовувати навички продуктивного спілкування зі споживачами туристичних послуг;

встановлювати зв'язки з експертами туристичної та інших галузей;

проявляти повагу до індивідуального і культурного різноманіття;

проявляти толерантність до альтернативних принципів та методів виконання професійних завдань;

діяти у відповідності з принципами соціальної відповідальності та громадянської свідомості;

управляти своїм навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері;

адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуаціях;

аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань;

виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання;

приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності;

аналізувати ринок туристичних послуг на регіональному, національному та міжнародному рівнях.

3) набуття **результатів навчання** (згідно Дублінських дескрипторів):

– **знання:**

наукових засад та форм сучасного краєзнавства;
історії розвитку краєзнавчого руху та передумов формування туристсько-краєзнавчої діяльності в Україні та регіоні;
основних видів і організаційних форм краєзнавчо-туристичної роботи та організації краєзнавчого руху;
особливостей підготовки та проведення туристсько-краєзнавчих подорожей та екскурсій;
основ туристичної картографії;
напрямів використання місцевих природних ресурсів у туристичному бізнесі;
особливостей використання історико-культурних ресурсів у туристичному бізнесі;
специфіки організації використання печер для цілей туризму;
напрямів та пріоритетів розвитку туристичної діяльності Дніпропетровщини та Криворіжжя.

– **уміння/навички:**

знаходити причинно-наслідкові зв'язки між явищами та процесами державного управління туристичною діяльністю;
аналізувати туристичний потенціал та надавати туристичну характеристику країнам, регіонам та рідному краю;
орієнтуватись в організації туристичного простору регіону;
працювати з туристичною картою, ідентифікувати спеціальні умовні позначення та використовувати їх при складанні туристичних карт;
проводити порівняльний аналіз туристичних дестинацій;
розуміти сучасні тенденції і регіональні пріоритети розвитку туризму в цілому та окремих його видів;

– **комунікація**

доносити знання з питань специфіки та особливостей розвитку туризму в різних туристичних регіонах України, їх ресурсний потенціал, туристичну спеціалізацію та тенденції туристичної діяльності;

аргументувати напрями розвитку та причинно-наслідкові зв'язки зародження та розвитку форм і видів туризму на Дніпропетровщині та Криворіжжі;

вигідно презентувати туристичний інформаційний матеріал.

– **відповідальність і автономія:**

демонструвати соціальну відповідальність за результати прийняття стратегічних рішень;

дотримуватися засад відповідального і сталого туризму.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин (денна форма навчання)				
	усього	у тому числі			
		лекції	пр./сем.	лаборат	СРС
1	2	3	4	5	6
Змістовий модуль 1.					
Тема 1. Історія становлення і розвитку краєзнавства в Україні	10	2	2		6
Тема 2. Теоретико-методологічні засади туристичного краєзнавства. Організаційні форми краєзнавчої діяльності	10	2	2		6
Тема 3. Туристична картографія як основний методологічний засіб туристичного краєзнавства	10	2	2		6
Тема 4. Природні краєзнавчо-туристичні ресурси України	11	2	2		7
Тема 5. Фортеці, замки і монастирі як краєзнавчо-туристичні об'єкти	11	2	2		7
Тема 6. Музеї як об'єкти краєзнавчо-туристичної діяльності	11	2	2		7
Тема 7. Курортні ресурси України	11	2	2		7
Тема 8. Організація використання печер для цілей туризму	11	2	2		7
Разом за змістовим модулем 1	85	16	16		53
Змістовий модуль 2.					
Тема 9. Напрями вивчення природи та суспільно-історичних особливостей краю	10	2	2		6
Тема 10. Комплексна характеристика Дніпропетровської області	11	2	2		7
Тема 11. Природні туристичні та курортні ресурси краю	11	2	2		7
Тема 12. Історико-культурні ресурси краю	11	2	2		7
Тема 13. Етнографічна палітра області як туристичний потенціал	11	2	2		7
Тема 14. Криворіжжя: пріоритети туристичної діяльності	11	2	2		7
Разом за змістовим модулем 2	65	12	12		41
Усього годин	150	28	28		94

4. Теми семінарських/практичних/лабораторних занять

№ з/п	Вид та тема семінарського заняття	Кількість годин
1.	Семінар – розгорнута бесіда Історія становлення і розвитку краєзнавства в Україні	2
2.	Семінар запитань і відповідей Теоретико-методологічні засади туристичного краєзнавства. Організаційні	2

	форми краєзнавчої діяльності	
3.	Семінар – розгорнута бесіда Туристична картографія як основний методологічний засіб туристичного краєзнавства	2
4.	Семінар – розгорнута бесіда Природні краєзнавчо-туристичні ресурси України	2
5.	Семінар – дискусія Фортеці, замки і монастирі як краєзнавчо-туристичні об'єкти.	2
6.	Семінар – дискусія Музеї як об'єкти краєзнавчо-туристичної діяльності.	2
7.	Семінар – дискусія Курортні ресурси України	2
8.	Семінар – дискусія Організація використання печер для цілей туризму Захист групових проєктів	2
9.	Семінар – дискусія Напрями вивчення природи та суспільно-історичних особливостей краю	2
10.	Семінар – дискусія Комплексна характеристика Дніпропетровської області	2
11.	Семінар – дискусія Природні туристичні та курортні ресурси краю	2
12.	Семінар – дискусія Історико-культурні ресурси краю	2
13.	Семінар – дискусія Етнографічна палітра області як туристичний потенціал	2
14.	Семінар – дискусія Криворіжжя: пріоритети туристичної діяльності	2
Всього		28

Розподіл балів, які отримують студенти

А) вид контролю: екзамен

Відповідно до системи оцінювання знань студентів ДонНУЕТ, рівень сформованості компетентностей студента оцінюються у випадку проведення екзамену: впродовж семестру (50 балів) та при проведенні підсумкового контролю - екзамену (50 балів).

Оцінювання студентів протягом семестру (очна форма навчання)

№ теми практичного заняття	Аудиторна робота					Позааудитор- на робота	Сума балів
	Тестові завда- ння	Ситуацій-ні завдання, задачі	Обговорен-ня теоретичних питань теми	Індиві- дуальне завдання	ПМК/ Захист групових проєктів	Завдання для самостійного виконання	
Змістовий модуль 1							
Тема 1		1	1			1	3
Тема 2	1	1	1			1	4
Тема 3	1	1	1			1	4
Тема 4	1	1				1	3

Тема 5	1	1				1	3
Тема 6	1	1				1	3
Тема 7	1	1				1	3
Тема 8	1	1			5		7
Разом змістовий модуль 1	7	8	3		5	7	30
Змістовий модуль 2							
Тема 9	1	1	1				
Тема 10	1		1			1	
Тема 11	1	1					
Тема 12	1	1					
Тема 13	1	1				1	
Тема 14	1		1		5		
Разом змістовий модуль 2	6	4	3		5	2	20
Разом	13	12	6		10	9	50

**Оцінювання студентів протягом семестру
(заочна форма навчання)**

Поточне тестування та самостійна робота			Підсумковий тест (екзамен)	Сума в балах
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Індивідуальне завдання	50	100
10	25	15		

Загальне оцінювання результатів вивчення навчальної дисципліни

Оцінка		
100-бальна шкала	Шкала ECTS	Національна шкала
90-100	A	5, «відмінно»
80-89	B	4, «добре»
75-79	C	
70-74	D	
60-69	E	3, «задовільно»
35-59	FX	2, «незадовільно»
0-34	F	